

Ny CWD-övervakning inleds: Som jägare kan du göra en viktig insats

I Europa upptäcktes det första fallet av CWD för två år sedan när en vildren i Norge visade sig vara infekterad. CWD är en smittsam och dödlig prionsjukdom som drabbar hjortdjur. Den skadar djurets hjärna så att det inte längre klarar att föda sig. Om CWD får fäste i en region är det förmodligen omöjligt att på längre sikt hindra att sjukdomen sprids till andra områden.

Hösten 2018 inleds EU:s övervakningsprogram av CWD i Sverige och andra EU-länder med älg eller ren. Syftet är att ta reda på om sjukdomen finns någonstans inom dessa länder och i så fall var. Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) ansvarar för provtagningen i Sverige som ska omfatta totalt 2750 vilda hjortdjur fördelade på 50 provtagningsområden i hela landet (se karta på nästa sida). Provinsamlingen ska ske 2018-2020.

SVA vill få in prover från:

1. **Fallvilt** Djur som hittas döda eller avlivas efter att ha uppvisat tecken på sjukdom, framför allt om de visat tecken på CWD: kraftig avmagring, tecken på hjärnskador, ökad törst/urinering eller onormalt beteende/oskygghet. Tecken på hjärnskador är exempelvis huvudskakningar, vinglighet, cirkelgång och ökad salivering.
 2. **Trafikdödade djur** (främst älg och kronhjort)
 3. **Djur som kasserats** efter ordinarie jakt på grund av sjukdom
- Proverna ska komma från **älg, kronhjort eller rådjur** och djuren ska vara **vuxna** (minst 6 kindtänder i vardera underkäkshalva).
 - SVA är även intresserat av prover från **vuxen dovhjort**, men endast om det är ett djur som avlivats efter att ha uppvisat tecken på CWD (symptom listade i punkt 1 ovan).
 - Huvudet ska vara så oskadat som möjligt (CWD-prover tas från hjärna, svalg och strupe). Djur med symptom ska därför inte avlivas med skott mot huvudet.

SVA tar inte emot prover från djur som ser friska ut som fällts vid ordinarie jakt. I områden där CWD funnits en kort tid förväntas bara ett fåtal djur vara infekterade. SVA:s provtagning inriktas därför i första hand på fallvilt, eftersom det är mer sannolikt att man hittar eventuella CWD-infekterade djur bland sjuka djur, samt djur som dött av andra orsaker än jakt. I Nordamerika har man sett att CWD-infekterade djur är överrepresenterade bland trafikdödade djur.

Om du har hittat/avlivat/kasserat ett djur som stämmer in på bilden ovan:

1. Kontakta Viltsektionen på SVA. De avgör om du bör skicka in prover och i så fall hur stor del av djuret. Kontakta Viltsektionen genom mobilvänliga webb-formuläret rapporteravilt.sva.se eller via SVA:s växel 018-67 40 00.
2. Efter överenskommelse med Viltsektionen SVA skickas prover in i en kartong. Provet kan bestå av:
 - Hela kroppen (för fallviltsundersökning och CWD-övervakning)
 - Delar av kropp: Huvud (för CWD-prover), inre organ/kroppsdelar
 - Enbart huvud (för CWD-övervakning och andra sjukdomar i huvudet)
3. SVA skickar kartong med adresslapp (frakten betald) och remissblankett. Provet kan bara analyseras om remissen fyllts i.

Svenska Jägareförbundet

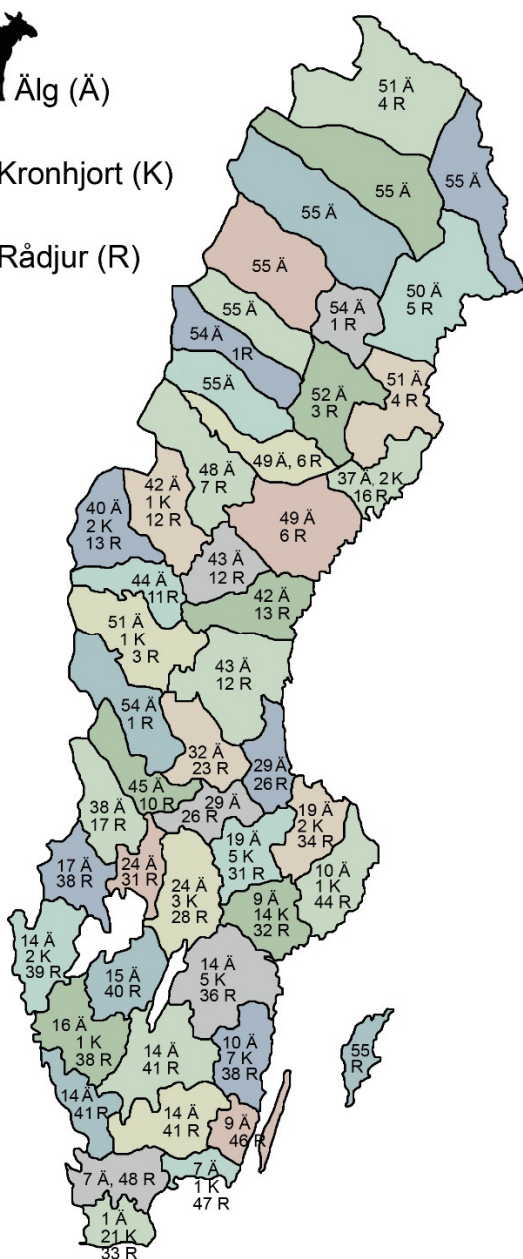
Älg (Ä)

Kronhjort (K)

Rådjur (R)

Kartan visar den planerade CWD-provtagningen av totalt 2750 vilda hjorddjur. För att hela Sveriges yta ska täckas har landet delats in i 50 provtagningsområden. I varje område har man bestämt hur många älgar, rådjur och kronhjortar som ska testas utifrån en uppskattning om de lokala hjortviltstammarnas storlek och risken att CWD kan finnas.

Utöver vilda hjorddjur ska 500 kronhjortar som går i vilthägn testas, samt 2750 semi-domesticerade renar fördelade på landets 51 samebyar.

Dovhjort ingår inte i EU-övervakningen, eftersom dovhjort bedöms som mer motståndskraftig mot CWD än andra hjorddjur, men SVA är intresserat av prover från dovhjort om det kommer från ett djur som uppvisar sjukdomstecken som skulle kunna bero på CWD.

[Läs mer om CWD på Svenska Jägareförbundets hemsida](#)

[Läs mer om CWD på Statens veterinärmedicinska anstalts hemsida](#)